

– Tietenkin taiten

Kotkan opiston
Lasten ja nuorten taidekoulun
taiteen perusopetuksen
yleisen oppimäärän
mukainen opetussuunnitelma

Hyväksytty Hyvinvointilautakunnassa 5.3.2019

Sisältö

1. Kotkan opiston toiminta-ajatus ja taiteen perusopetus

- 1.1 Kotkan opiston toiminta-ajatus
- 1.2 Taiteen perusopetuksen tehtävä

2. Kotkan opiston arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat

- 2.1 Kotkan opistoa ja taiteen perusopetusta ohjaavat arvot
- 2.2 Oppimiskäsitys, opiskeluympäristö ja työtavat
 - 2.2.1 Oppimiskäsitys
 - 2.2.2 Oppimisympäristö
 - 2.2.3 Työtavat
 - 2.2.4 Toimintakulttuuri ja toiminnan jatkuva kehittäminen
 - 2.2.5 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

3. Opetuksen rakenne ja laajuus

- 3.1 Opintojen laajuus
- 3.2 Opintojen rakenne ja eteneminen
- 3.3 Oppimäärän yksilöllistäminen
- 3.4 Opintojen tunnustaminen ja hyväksilukeminen

4. Opetusjärjestelyt

- 4.1. Opettajat
- 4.2 Tilat ja opetusjärjestelyt
- 4.3 Oppilaaksi ottaminen
- 4.4 Opintojen jatkuvuus
- 4.5 Opintojen keskeytyminen
- 4.6 Lukukausimaksut
- 4.7 Vapaaoppilaspaiikat
- 4.8 Oppilaiden vakuutukset
- 4.9 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

5. Arviointi

- 5.1 Arvioinnin tehtävä ja keinot

6. Todistus

7. Kuvataide

- 7.1. Tehtävä
- 7.2 Varhaisiän kuvataidekasvatus
- 7.3 Kuvataiteen yhteiset opinnot
- 7.4 Kuvataiteen teemaopinnot
- 7.5 Aikuisten kuvataiteen opetus

8. Käsityö

- 8.1 Tehtävä
- 8.2 Käsityön yhteiset opinnot
- 8.3 Käsityön teemaopinnot

9. Sanataide

- 9.1 Tehtävä

- 9.2 Sanataiteen yhteiset opinnot
- 9.3 Sanataiteen teemaopinnot
- 9.4 Aikuisten sanataiteen opetus
 - 9.4.1 Tehtävä
 - 9.4.2 Aikuisten sanataiteen yhteiset opinnot
 - 9.4.3 Aikuisten sanataiteen teemaopinnot

10. Musiikki

- 10.1 Tehtävä
- 10.2 Varhaisiän musiikkiopinnot
- 10.3 Musiikin yhteiset opinnot
- 10.4 Musiikin teemaopinnot
- 10.5 Aikuisten musiikin opetus

11. Tanssi

- 11.1 Tehtävä
- 11.2 Varhaisiän tanssiopinnot
- 11.3 Tanssin yhteiset opinnot
- 11.4 Tanssin teemaopinnot

12. Teatteri

- 12.1 Tehtävä
- 12.2 Varhaisiän teatterikasvatus
- 12.3 Teatteritaiteen yhteiset opinnot
- 12.4 Teatteritaiteen teemaopinnot

1. Kotkan opiston toiminta-ajatus ja taiteen perusopetus

1.1 Kotkan opiston toiminta-ajatus

Kotkan opisto järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.

Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. (Laki vapaasta sivistystyöstä 632/1998)

Kotkan opistossa taiteen perusopetusta annetaan lapsille ja nuorille Lasten ja nuorten taidekoulussa sekä aikuisille opiston opintoryhmissä.

Kotkan opiston taiteen perusopetus perustuu Opetushallituksen 20.9.2017 määräykseen Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteista (OPH-2069-2017). Toiminta perustuu lakiin ja asetukseen taiteen perusopetuksesta (Laki 633/1998)

1.2 Taiteen perusopetuksen tehtävä

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalan ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

2. Kotkan opiston arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat

2.1 Kotkan opistoa ja taiteen perusopetusta ohjaavat arvot

Perinteisiä vapaan sivistystyön arvoja ovat kokonaispersoonallisuuden kehittäminen, tieteenomaisuus, opinnollisuus, puolueettomuus, vapaus, sivistyksellinen tasa-arvo, yhteisöllisyys, kansainvälisyys ja kestävä kehitys.

Kotkan opiston toimintaa ohjaavat työyhteisön laatimat arvot: **Arvostus**, joka ilmenee omanarvontuntona, joka näkyy omien ja työtovereiden tehtävien sekä opiskelijoiden kunnioittamisena ja huomioimisena. **Luottamus**, joka perustuu rehellisyyteen, joka luo turvallisuutta ja rakentaa avointa työkuultuuria. **Luova osaaminen**, joka koostuu tiedonjanoista ja avarakatseisuudesta, jotka luovat mahdollisuuden iloiseen aherrukseen. **Samanvertaisuus**, joka perustuu tasa-arvoiselle kohtelulle ja luo pohjan hyvinvoivalle ja terveelle työyhteisölle.

Taiteen perusopetus rakentuu puolestaan ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä. Opetuksessa arvostetaan ihmisen kokonaisvaltaista kehitystä, persoonallisuuden eheyttä, vastuullista omatoimisuutta, aloitteellisuutta ja luovuutta. Ilmaistessaan itseään taiteen keinoin ihminen oppii arvottamaan ja arvioimaan itseään ja ympäristöään. Hän tiedostaa itselleen merkityksellisiä elämän sisältöjä ja ilmaisee niitä taiteen keinoin.

2.2 Oppimiskäsitys, opiskeluympäristö ja työtavat

2.2.1 Oppimiskäsitys

Opetuksen tavoitteena on tukea opiskelijan taiteellista oppimista niin, että hän oppii yhdistämään yksilöllisen kokemuksensa käsitteelliseen ajatteluun ja ymmärtää, että kokemus ja käsitteellistäminen ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa. Taiteellisen oppimisen tietopohja muodostuu opiskelijan havainnoista, tunteista, ajatuksista, tiedoista, taidoista ja ilmaisusta. Oppilas on aktiivinen toimija.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan oma tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Tavoitteena on käynnistää opiskelijan itseohjautuva ja luova oppimisprosessi, jossa kokeilu ja leikkimielisyys ovat mukana ja epäonnistuminenkin on askel uuden löytämiseen. Opiskelijaa ohjataan tutkivaan ja toiminnalliseen oppimiseen sekä yksin että ryhmässä. Tavoitteena on, että opiskelija asettaa itse ongelmat, käsittelee tietoa ja muodostaa käsityksiä. Opiskelijaa kannustetaan rohkeuteen oppimisprosessissaan.

Opiskelija on aktiivinen tiedon käsitteittäjä. Uusi tieto rakentuu opiskelijassa aiempien kokemusten ja käsitysten pohjalta. Tavoitteena on antaa valmiuksia ratkaista ongelmia omaan arvostelukykyyn luottaen ilman valmiita sääntöjä tai kaavoja.

2.2.2 Oppimisympäristö

Oppimisympäristö tarkoittaa fyysistä, henkistä ja sosiaalista tilaa, jossa oppiminen tapahtuu. Edellisten lisäksi opiskeluympäristöön vaikuttavat opetussuunnitelma ja opetusmenetelmät. Tavoitteena on, että opiskelu on fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallista.

Fyysinen oppimisympäristö

Opetustilat ja työvälineet ovat riittävät ja asianmukaiset monipuolisten taiteellisten töiden suunnitteluun ja valmistukseen. Ergonomisuus ja työturvallisuus otetaan huomioon kaikessa toiminnassa. Opiskeluympäristö ei rajoitu vain luokkatiloihin, vaan se laajenee myös ulkopuoliseen toimintaympäristöön. Tällaisia toimintaympäristöjä ovat mm. luonto, oppilaan elinympäristö ja työelämän yhteydet sekä erilaiset tapahtumat ja näyttelyt ja toiminta kulttuurilaitoksissa. Oppimateriaalia päivitetään jatkuvasti ajanmukaiseksi.

Tietotekniikka ja verkkoympäristö

Opetuksessa ohjataan opiskelijaa käyttämään hyväksi tietoteknisten välineiden suomia mahdollisuuksia tiedon hankinnassa, vuorovaikutuksessa ja omassa ilmaisussa.

Henkinen opiskeluympäristö

Oppimisilmapiiri on avoin, myönteinen ja jokaisen persoonallisuutta kunnioittava. Yhdessä opiskelijoiden ja opettajien välisen vuorovaikutuksen avulla pyritään luomaan esteettinen ja virikkeellinen opiskeluympäristö.

Monipuolisten opetusmenetelmien käyttö mahdollistaa opiskelijalle aktiivisen, omakohtaisen ja tutkivan oppimisen prosessin. Taiteen perusopetuksessa oppiminen ja työskentely sosiaalisena tapahtumana on keskeistä. Kestävän kehityksen periaatteet otetaan huomioon kaikessa toiminnassa.

2.2.3 Työtavat

Opiskelu tapahtuu pääosin sosiaalisessa vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Jokainen opiskelija on sekä tiedon- että taidonhankkijana tai käsittelijänä itsenäinen toimija. Työtapojen valinnoilla tuetaan opiskelijan oppimista ja ohjataan häntä tunnistamaan ja tiedostamaan omaa oppimisprosessiaan. Opiskelijalle tarjotaan mahdollisuuksia monipuolisten materiaalien ja työtapojen avulla löytää persoonallinen tapa ilmaista itseään.

Oppimisprosessi Kotkan opiston taiteen perusopetuksessa etenee pääsääntöisesti kokemuksen tai elämyksen kautta toimintaan, jonka jälkeen ja aikana tapahtuu käsitteellistämistä ja arviointia. Opintojen eri vaiheissa koko ryhmä kokoontuu opettajan johdolla arvioimaan sekä prosessin ja teosten etenemistä että lopputulosta.

Opiskelijoiden omat kiinnostuksen kohteet ja toiveet otetaan huomioon opetusta suunniteltaessa.

2.2.4 Toimintakulttuuri ja toiminnan jatkuva kehittäminen

Tavoitteena on luoda oppimista ja kestäväää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria. Se edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta ja tällöin syntyy yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta. Sekä opiston että taiteen perusopetuksen arvojen perusteella toiminnassa otetaan huomioon kaikki oppilaat ja hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa huomioidaan kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

Kotkan opisto kehittää jatkuvasti sekä opettajien pedagogista osaamista että kunkin taiteenalan substanssi-osaamista ja yhteistyötä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa.

2.2.5 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Kotkan opiston tasa-arvosuunnitelma perustuu Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta lain (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) mukaiseen Kotkan kaupungin laatimaan tasa-

arvosuunnitelmaan. Kotkan opiston omia käytäntöjä tarkastellaan vähintään kolmen vuoden välein yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa.

Tasa-arvolaki kieltää myös syrjinnän perustuen sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun. Sukupuoli-identiteetillä tarkoitetaan kunkin omaa kokemusta sukupuolestaan. Sukupuolen ilmaisulla tarkoitetaan sukupuolen tuomista esiin pukeutumisella, käytöksellä tai muulla vastaavalla tavalla. Lain tarkoituksena on ennen muuta turvata sukupuolivähemmistöihin kuuluvien oikeutta elää ilman pelkoa syrjinnästä. Samalla sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun liittyvän syrjinnän ennaltaehkäisy parantaa kaikkien mahdollisuuksia kokea ja ilmaista sukupuoltaan vapaammin.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Yhdenvertaisuussuunnitelma edistää yhdenvertaisuutta näihin tekijöihin liittyen. Kotkan opisto noudattaa Kotkan kaupungin luomia yhdenvertaisuusperiaatteita rekrytoinnissa, päivittäisessä työskentelyssä, opetuksessa ja kaikessa toiminnassaan.

Kotkan opiston tasa-arvosuunnitelmaa ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa tarkastellaan ja päivitetään Kotkan kaupungin vastaavien suunnitelmien mukaisesti aina seuraavaa toimintastrategiaa luodessa, ja suunnitelmia itsessään vähintään kolmen vuoden välein.

3. Opetuksen rakenne ja laajuus

3.1 Opintojeen laajuus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen.

Opintojen sisällöt ja laajuudet on määritetty tarkemmin kunkin taiteenalan yhteydessä ja niiden vuosittaisia painotuksia avataan ja täydennetään opiston opinto-oppaan teksteissä.

3.2 Opintojen rakenne ja eteneminen

Kotkan opiston Lasten ja nuorten taidekoulussa opinnot etenevät pääsääntöisesti seuraavan taulukon kuvaamalla tavalla. Joissakin taiteen perusopetuksen aineissa näitä opintoja edeltävät taiteen varhaiskasvatuksen tai valmentavat opinnot (mm. musiikissa ja tanssissa). Taiteen perusopetuksen opinnot kestävät oppiaineesta riippuen vähintään kuusi vuotta, siten että yleisen oppimäärän mukaisten opintojen kokonaismäärä on 500 opetustuntia, joista 300 tuntia on yhteisiä ja 200 tuntia teemaopintoja. Opetusuunnitelma on joustava, ja se antaa opiskelijalle mahdollisuuden koota sopivia opintoja omien mieltymystensä mukaisesti.

Opintovuosi	Opetustunteja/ opintokerta	Opetustunteja/ lukuvuosi	Opiskelijan ikä	Opintojen sisältö
1	2	50	7-9	Yhteiset opinnot
2	2	50	8-10	Yhteiset opinnot
3	3	75	9-11	Yhteiset opinnot
4	3	75	10-13	Yhteiset opinnot
5	4	50-100	11-16	Teemaopinnot
6	4	50-100	12-18	Teemaopinnot
3-6	2-4	25 - 50	9-19	Teemaopinnot/erikoiskurssit

Opintovuosi käsittää syys- ja kevätlukukauden. Opintojen kesto riippuu aloitusiästä. Oppitunnin pituus on 45 minuuttia. Opetusta voidaan myös järjestää periodeina, erityisesti teemaopinnoissa.

3.3 Oppimäärän yksilöllistäminen

Oppilaalle voidaan tarvittaessa laatia henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä, siten että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille lukuvuoden alussa jaettavalla tiedotteella, jossa kerrotaan myös yleisesti opinnoista ja työtavoista.

3.4 Opintojen tunnustaminen ja hyväksilukeminen

Kotkan opiston Lasten ja nuorten taidekoulussa luetaan hyväksi muissa oppilaitoksissa suoritettut taiteen perusopetuksen yleisen tai laajan oppimäärään mukaiset opinnot sekä kyseisellä taiteenaloilla että rinnakkaisilla taiteenaloilla (taiteidenvälisyys).

4. Opetusjärjestelyt

4.1 Opettajat

Kotkan opiston taiteen perusopetuksen opettajilta edellytetään lakien ja asetustusten (Laki vapaasta sivistystyöstä 632/1998, Laki taiteen perusopetuksesta 633/1998 ja Asetus 986/1998) mukainen vapaan sivistystyön tai taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus.

4.2 Tilat ja opetusjärjestelyt

Opetus toteutetaan pääsääntöisesti Kotkan opiston tiloissa ja järjestämänä. Yhteistyötä tehdään taidelaitoksiin ja eri taiteiden keskeisten toimijoiden työhön ja toimintatapoihin tutustumisessa.

Opetustilat ovat työturvallisesti ja asianmukaisesti varustetut, mikä edellyttää mm. asianmukaisia ilmastointi- ja valaistusolosuhteita, monipuolisia sekä kovien että pehmeiden materiaalien käyttöön soveltuvia kalusteita ja työvälineitä, useita vesipisteitä, riittäviä varasto- ja säilytystiloja sekä tietoliikenneyhteyksiä.

4.3 Oppilaaksi ottaminen

Taiteen perusopetuksen oppilaaksi ilmoitaudutaan Kotkan opistossa kulloinkin vallitsevan ilmoittautumisjärjestelmän mukaisesti.

4.4 Opintojen jatkuvuus

Taiteen perusopetuksessa oppilaalla on oikeus jatkaa opintojaan opintokokonaisuuden loppuun asti. Poikkeuksena on tilanne, jossa oppilas käytöksellään aiheuttaa kohtuutonta häiriötä opintoryhmässä. Tällöin ensisijaisesti neuvotellaan oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa ennen muita mahdollisia toimia.

Oppilas ja hänen huoltajansa voivat täyttää kevätlukukauden lopussa jatkamisilmoituksen, jossa he ilmaisevat haluavatko he jatkaa opintojaan myös seuraavana lukuvuonna. Kaavake palautetaan opettajalle tai opiston kansliaan määräpäivään mennessä holhoojan allekirjoituksella varustettuna. Tällä tavalla oppilas voi ennalta varmistaa jatko-opiskelumahdollisuuteensa erityisesti musiikin instrumenttiryhmissä.

4.5 Opintojen keskeytyminen

Jos oppilas lopettaa opintonsa kesken lukuvuoden, on huoltajan ilmoitettava asiasta heti opiston toimistoon. Oppilaalle ei palauteta opintomaksua, mikäli hän keskeyttää opintonsa kesken lukukauden.

Oppilaan katsotaan keskeyttäneen opintonsa, mikäli hän on kolme peräkkäistä kertaa poissa tunnilta ilmoittamatta syytä poissaoloonsa. Myös lukukausimaksujen hoitamatta jättäminen aiheuttaa oppilaspaikan menetyksen.

4.6 Lukukausimaksut

Taiteen perusopetuksen lukukausimaksuista päättää Hyvinvointilautakunta. Eri taiteen perusopetuksen oppiaineiden lukukausimaksujen määrät löytyvät Kotkan opiston opinto-oppaasta.

Vapaaehtoisista opintoretkestä peritään erillinen osallistumismaksu.

4.7 Vapaaoppilaspaikat

Opiskelijan on mahdollista hakea vapaaoppilaspaikkaa. Opiston rehtorilla on oikeus myöntää hakemusten perusteella vapaaoppilaspaikka. Aikuisopintoihin ei voida myöntää vapaaoppilaspaikkoja.

4.8 Oppilaiden vakuutukset

Kotkan opiston opiskelijat on vakuutettu kaupungin puolesta opetustilanteessa mahdollisesti tapahtuvien tapaturmien varalta.

4.9 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Kotkan opiston Lasten ja nuorten taidekoulu toimii yhteistyössä Kotkassa ja lähialueella toimivien käsityön ja taidealojen oppilaitosten, yrittäjien ja kulttuurilaitosten kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehdään erikseen sovittavien hankkeiden osalta sekä muualla kotimaassa että kansainvälisesti. Yhteistyömuotoja ovat esim. näyttelyt, opintomatkat ja yhteiset projektit. Yhteistyöprojektien laajuus määräytyy käytettävissä olevien resurssien mukaan.

Lasten ja nuorten taidekoulun näyttelyiden avajaistilaisuudet ja esitykset ovat osa yhteistyötä lasten huoltajien kanssa, jossa vuoden töihin ja alan kehitysnäkymiin tutustumisen ohessa on mahdollisuus vaihtaa ajatuksia opettajien kanssa sekä tutustua Kotkan opiston toimintaan ja toimitiloihin.

Tarvittaessa vanhemmilla on mahdollisuus varata aika keskusteluun opettajan kanssa, ja vanhemmilta voidaan kerätä kirjallista palautetta toiminnasta.

5. Arviointi

5.1 Arvioinnin tehtävä ja keinot

Taiteen perusopetuksen arvioinnin tehtävänä on edistää opiskelijan kokonaisvaltaista kehittymistä opinnoissaan ja ohjata opiskelun tavoitteiden asettamista sekä vuorovaikutuksen ja palautteen avulla tukea opiskelijan itsetuntemuksen kasvua. Arviointimenetelmät valitaan siten, että ne mittaavat asetettujen tavoitteiden saavuttamista, soveltuvat käytettyihin opetusmenetelmiin ja tukevat oppimista. Taideopetusta arvioitaessa on otettava huomioon, että sen merkitys yksilön elämässä näkyy vasta pitkällä aikavälillä.

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää edellytyksiään itsearviointissa. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin kokonaisuuden ymmärtämistä. Arvioinnin tehtävänä on kannustaa oppimiseen, ja se on luonteeltaan oikeudenmukaista ja eettisesti kestäväällä perustalla. Oppilaan oppimista arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa antamalla palautetta. Osallisuutta edistetään opettajan ja oppilaan vuorovaikutuksella sekä rakentavalla vertaispalautteella. Jälkimmäiseen sekä perehdytetään ja opastetaan että kannustetaan

Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, vaan sen perusteena ovat opetussuunnitelmassa kuvatut yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien tavoitteiden saavuttaminen.

6. Todistus

Taiteen perusopetuksesta annetaan yleisen oppimäärän opintojen päättyessä taiteen peruspetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukainen todistus.

Todistuksessa ilmenevät henkilötietojen lisäksi muun muassa kyseisen taiteenalan opintokokonaisuuteen kuuluvien opintojaksojen nimet ja laajuudet sekä opiskeluaika.

Yksittäinen opintojakso katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, mikäli opiskelija on ollut läsnä 2/3 lähiopetustunneista ja suorittanut opintoihin liittyvät tehtävät.

Mikäli opiskelija ei ole suorittanut koko opintokokonaisuutta, hänelle annetaan osallistumistodistus suoritetuista opinnoista.

Opiston rehtori allekirjoittaa todistukset.

7. Kuvataide

7.1 Tehtävä

Kuvataiteen yleisen oppimäärän tehtävänä on tukea oppilaan kasvua, itsetuntemusta, identiteetin rakentumista ja kulttuurista osaamista kuvataiteen keinoin. Opinnot kehittävät visuaalisen havainnoinnin, ajattelun, ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja sekä luovat edellytyksiä uuden oppimiselle. Omakohtainen taidesuhteen kehittyminen luo pohjaa kuvataiteen elinikäiselle harrastamiselle.

Oppilaan kokemusmaailman pohja luo perustan oivalluksia herättävälle oppimiselle ja tekemisen ilolle. Nauttiminen kuvataiteesta ja arvostus omaa ja muiden taiteellista työtä kohtaan kasvaa.

Opinnoissa korostuvat monipuolinen materiaalien, tekniikoiden ja ilmaisun käyttö sekä opiskelijalle merkitykselliset sisällöt.

Oppilasta innostetaan oma-aloitteisuuteen sekä kokeiluun tutkivan ja kokemuksellisen oppimisen avulla. Opetuksessa etsitään oivalluksia taiteiden ja tieteiden välisyydestä sekä kannustetaan käyttämään taiteen toimintatapoja yhteistyön, vuorovaikutuksen, osallistumisen ja vaikuttamisen välineenä. Oppilasta kannustetaan nauttimaan kuvataiteesta sekä arvostamaan omaa ja muiden taiteellista työtä, sekä rohkaistaan taiteen avulla vaikuttamiseen, yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen eri toimijoiden kesken sekä toimimaan yhteisön vastuullisena jäsenenä.

7.2 Varhaisiän kuvataidekasvatus

Varhaisiän opetuksessa lähestytään visuaalista maailmaa leikinomaisesti. Lapsi tutustuu kuvataiteen välineistöön ja materiaaleihin sekä taiteiden välisiin työskentelymuotoihin. Opetuksessa rohkaistaan lasta ilmaisemaan ja pohtimaan havaintojaan nähdystä, kuullusta, koetusta ja kuvitellusta kuvataiteen keinoin. Lapsen moniaistista suhdetta maailmaan vahvistetaan tutkivien, kokeilevien ja monitaiteisten työskentelytapojen kanssa. Opetus kannustaa iloitsemaan omasta ja toisten työstä sekä toimimaan ryhmässä muut huomioiden.

Kotkan opiston vanhempi-lapsi kuvataideryhmissä oppilas harjoittelee yhdessä vanhempansa kanssa maalaamista, piirtämistä, kolmiulotteista rakentelua, grafiikkaa ja muita kuvataiteen ilmaisutapoja. Opetuksessa tarkastellaan ja tutkitaan lähiympäristöä ja tutustutaan paikalliseen kulttuuriperintöön.

7.3 Kuvataiteen yhteiset opinnot

Kuvataiteen perusteet 1-6 (50 t/opintovuosi) (6-13v.)

Opintojen tavoite on rohkaista ja tukea oppilaan kuvallista ilmaisua tutustumalla kuvantekemisen perustaitoihin, materiaaleihin ja visuaalisiin peruselementteihin. Kannustava oppilaan ilmaisun kehittäminen innostaa tutustumaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin, ruokkii mielikuvitusta ja antaa tukea taiteiden välisiin työskentelytapoihin. Tiedollisen, taidollisen ja elämyksellisen opetuksen painopiste on kokemuksellisessa, tutkivassa ja toiminnallisessa oppimisessa ja taidetyöskentelyssä.

Opinnoissa huomioidaan kuvailmaisun prosessimaisuus, suunnittelu, kokeilut ja sattuman merkitys. Ympäristön moniaistinen havainnoiminen kannustaa tulkitsemaan ja keskustelemaan kuvataiteesta historiallisesta, kulttuurisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta. Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen näkökulmasta. Kuvan kieli, visuaalinen havaitseminen ja ajattelun merkitys ja tämän päivän taidekäsitteet luovat pohjan taiteen historiaan. Opinnoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista kuvataiteen keinoin. Ryhmässä työskentely ja toisten huomioon ottaminen,

itsearviointi ja kuvakäsityksen laajeneminen tukevat työtä. Kuvataiteen opetuksessa huomioidaan taiteenalan luonne ja pitkäjänteinen työskentely, jossa oppiminen tapahtuu vähitellen ja aikaa vaatiin.

Kotkan opistossa toteutettava kuvataiteen yleisen oppimäärän yhteisten opintojen opintokokonaisuus on kestoaltaan 300 tunnin mittainen. Opintokokonaisuudet rakentuvat vuosittaiselle runkosuunnitelmalle, jossa opinnot etenevät tasolta toiselle, tiedollista ja taidollista osaamista laajentaen ja syventäen. Vuosittaisessa taiteen perusopetuksen kurssisuunnittelussa päätetään niistä opinnoista, jotka voidaan sisällyttää yhteisten opintojen opintokokonaisuuksiin. Tällaisia opintoja ovat esimerkiksi lapsille ja nuorille suunnatut lyhytkurssit. Yhteinen näyttely koetusta ja tehdystä työstä tukee kokonaisuuden käsitystä.

Tavoitteet:

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan taidekäsityksen ja itsetuntemuksen kehittymistä tavoitteellisen kuvailmaisun kautta, harjoitella ja kehittää oppilaan omaa kuvailmaisua ja sen sanallistamista, tutustuttaa oppilas monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin, käsitteistöön ja työskentelytapoihin turvallisesti ja kestävä kehityksen mukaisesti ja innostaa oppilasta elinikäisen taidesuhteen kehittämiseen.

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan visuaalisen lukutaidon kehittymistä kannustamalla tarkastelemaan ja tulkitsemaan kuvia erilaisissa yhteyksissä, innostaa havainnoimaan visuaalista ympäristöä avoimesti, uteliaasti ja moniaistisesti ja auttaa havaintojen kuvallisen työstämisen toteuttamisessa ja opastaa oppilas taiteiden ja tieteiden väliseen vuoropuheluun.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilas toisten huomioimiseen, ryhmässä toimimiseen ja avoimeen vuorovaikutukseen ja tukea oppilaan omien ajatusten ja näkemysten ilmaisua.

Keskeiset sisällöt

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Tutkitaan kuvan rakennetta ja kuvan kieltä ja harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, harjoitellaan sanallistamista ja kuvista keskustelemista ja perehdytään erilaisiin kuvantekemisen välineisiin ja materiaaleihin sekä niiden ilmaisullisiin mahdollisuuksiin huomioimalla turvallisuustekijät ja kestävä kehitys. Keskeisiä menetelmiä ovat esimerkiksi piirustus, maalaus, grafiikka, kuvanveisto, keramiikka, arkkitehtuuri ja monitaiteelliset työmuodot.

Omat kuvat

Tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä nousevia sisältöjä ja pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä.

Taiteen maailmat

Tutkitaan eri aikakausien, kulttuureiden ja visuaalisten taiteenlajien teoksia, tutustutaan nykytaiteen taideteoksiin ja taiteilijoiden tuotantoon sekä osallistutaan taidetoimintaan ja vierailaan taidenäyttelyissä ja kulttuurikohteissa kulloistenkin mahdollisuuksien mukaan.

Visuaalinen ympäristö

Tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä ja esineympäristöjä ja visuaalista ympäristöä esteettisestä, ekologisesta ja eettisestä näkökulmasta.

7.4 Kuvataiteen teemaopinnot

Kuvataiteen työpajat (50-75 t/opinnotvuosi) (13-18v.)

Teemaopinnoissa oppilas syventää taitojaan ja tietojään sekä perehtyy materiaalien ja tekniikoiden mahdollisuuksiin oman ilmaisunsa välineenä. Opintojen aikana oppilaan kyky itsenäiseen työskentelyyn kehittyy ja hän oppii tekemään tietoisesti valintoja omassa ilmaisussaan sekä perustelemaan niitä. Opetuksessa tutkitaan eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisen taiteiden lajeja ja hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista harjoitellaan. Ryhmän tuki, toisten huomioon ottaminen ja itsearviointi tukevat avointa tapaa rakentaa suhdetta taiteen ilmaisemiseen. Kuvallinen ilmaisu, taiteen tuntemus, taidehistoria ja nykytaiteen kuvasto sulautuvat oppilaan omaan kulttuuriperintöön.

Kotkan opistossa toteutettava kuvataiteen yleisen oppimäärän teemaopintojen opintokokonaisuus on kestoltaan 200 tunnin mittainen. Opintokokonaisuudet rakentuvat vuosittaiselle runkosuunnitelmalle, jossa opinnot etenevät tasolta toiselle, tiedollista ja taidollista osaamista laajentaen ja syventäen. Kotkan opiston teemaopinnot on sisällöltään monipuolisia, ja ne kattavat kuvantekemisen eri osa-alueita: piirustus, maalaus, grafiikka, muotoon rakentaminen ja poikkitaiteellinen työskentely.

Työpajatyypinen työskentely antaa mahdollisuuden syvempään aiheopiskeluun ja taidon ja näkemyksen kehittämiseen. Monipuolisuus opinnoissa vahvistaa laaja-alaista kuvataiteen näkemystä, visuaalista osaamista ja taiteentuntemusta. Kotkan opistossa toimii sarjakuvapiirustus erillisenä kurssina. Vuosittaisessa taiteen perusopetuksen kurssisuunnittelussa päätetään niistä opinnoista, jotka voidaan sisällyttää yhteisten opintojen opintokokonaisuuksiin. Tällaisia opintoja ovat esimerkiksi lapsille ja nuorille suunnatut lyhytkurssit. Yhteinen näyttely koetusta ja tehdystä työstä tukee kokonaisuuden käsitystä.

Tavoitteet:

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta taidekäsitteiden kehittämiseen, tavoitteelliseen kuvailmaisuun ja identiteettinsä pohdintaan erilaisia kuvia tekemällä ja niitä tulkitsemalla, tukea oppilasta osaamisensa kehittämisessä ja tavoitteeseensa pääsemisessä ja rohkaista oppilasta käyttämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvailmaisun taitojaan.

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on rohkaista oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti, kannustaa oppilasta pohtimaan ja soveltamaan luovasti taiteiden ja tieteiden välisyyttä, vahvistaa oppilaan kykyä käyttää kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja, kehittää oppilaan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmasta ja perustella omia tulkintojaan ja ohjata oppilasta laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan ymmärrystä hahmottaa taiteen ja visuaalisen kulttuurin mahdollisuudet vaikuttajana ja arvojen välittäjänä. Ohjata oppilasta ottamaan huomioon esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot itsenäisesti ja ryhmässä toimiessaan, kannustaa oppilasta hyvinvoinnin ja hyvän elämän edistämiseen taiteen keinoin, kehittää oppilaan kykyä työskennellä vuorovaikutteisesti muiden kanssa ja arvostamaan erilaisuutta, kannustaa oppilasta kehittämään kriittistä ajatteluaan tarkastelemalla arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa ja rohkaista oppilasta näkemystensä ja mielipiteidensä ilmaisemiseen taiteen keinoin.

Keskeiset sisällöt

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkityksen rakentumista, harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista, kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan digitaalisten ja muiden teknologioiden käyttöä taiteellisessa ilmaisussa ja dokumentoinnissa.

Omat kuvat

Tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille tärkeistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä ja pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Tutkitaan eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja sekä tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä, hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taide- ja kulttuuritoimintaan ja tutustutaan mahdollisuuksien mukaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö

Tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja ja harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkityksen rakentumista.

7.5 Aikuisten kuvataiteen opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan kuvataiteen yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Opintojen tarkoituksena on syventää aikuisen oppijan henkilökohtaista suhdetta kuvataiteeseen sekä tukea hänen identiteettiään taiteentekijänä.

Opetuksessa perehdytään monipuolisesti nykytaiteelle ominaisiin toimintatapoihin, ilmaisukeinoihin ja käsitteisiin sekä tunnistetaan itselle merkityksellisiä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Opinnot kehittävät käsitteellistämisen, sanallistamisen ja kriittisen ajattelun valmiuksia. Aikuisten opetuksessa huomioidaan oppijan yksilöllinen osaamis- ja kokemuspohja sekä hänen oppimisensa tarpeet. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia taiteellista ajattelua syventäviä työskentelytapoja kuten kuvien tulkintaa, yhteistyöprojekteja, luentoja, keskusteluja ja näyttelykäyntejä. Opiskelijaa ohjataan pitkäjänteisten oppimistavoitteiden asettamiseen, elämänhistoriansa ja -kokemustensa tutkimiseen taiteellisen toiminnan lähtökohtana sekä oman kuvallisen ilmaisun kriittiseen reflektointiin. Opetuksessa hyödynnetään aktiivisesti digitaalisten oppimisympäristöjen mahdollisuuksia.

Aikuisten opetus koostuu sekä yleisistä että teemaopinnoista.

8. Käsityö

8.1 Tehtävä

Käsityön yleisen oppimäärän tavoitteena on tarjota oppilaalle kokemuksia käsityöstä, muotoilusta ja teknologiasta. Opinnot luovat edellytyksiä oppilaan myönteiselle suhteelle käsityölliseen tekemiseen sekä tukevat hänen kasvuaan ja itsetuntemustaan. Opetuksella tuetaan oppilasta oman ilmaisun, ongelman ratkaisun ja tekemisen tavan etsimisessä. Kokemusmaailmaan kiinnittyvällä, tutkimaan kannustavalla ja elämyksellisellä lähestymistavalla kehitetään oppilaan käsityötaitoja. Oppilasta ohjataan eri materiaalien, tekniikoiden ja työkalujen turvalliseen käyttöön kokeilun, tekemisen ilon ja keksimisen avulla.

Oppilasta ohjataan pohtimaan käsillä tekemisen ja käsityöläisyyden merkitystä kulttuurisessa yhteiskunnassa. Opinnot huomioivat ympäristön ja innostavat tekemään omia havaintoja omassa työskentelyssä. Opintojen edetessä oppilasta ohjataan pohtimaan vastuullista kuluttamista ja tuottamista ekologisesta, esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta. Oppilaita kannustetaan arvostamaan omaa ja toisten käsityötä. Opinnot luovat perustaa käsityöharrastukselle, joka asettuu osaksi elävää käsityökulttuuria ja taiteiden kenttää.

Oppilasta innostetaan tarkastelemaan käsityön, taiteiden ja tieteiden yhteyksiä sekä löytämään niistä uusia oivalluksia. Uuden ideoimisen ja rakentamisen tavoitteena on käsityön, kulttuurin ja muotoilun elinikäinen harrastaminen.

8.2 Käsityön yhteiset opinnot

Käsityön perusteet 1-6 (50-75 t/opintovuosi) (7-11 v.)

Käsityön yhteisten opintojen tarkoituksena on hankkia käsityön perustaidot. Opintojen tavoitteena on innostaa oppilasta kehittämään käsityön tekemisessä, suunnittelussa ja toteuttamisessa tarvittavia taitoja. Opinnoissa tutustutaan käsityöhön, teknologiaan ja muotoiluun sekä tarkastellaan käsityötä yhteiskunnallisena, kulttuurisena ja monitieteisenä ilmiönä.

Kotkan opistossa toteutettava käsityön yleisen oppimäärän yhteisten opintojen opintokokonaisuus on kestoaltaan 300 tunnin mittainen. Opintokokonaisuudet rakentuvat vuosittaiselle runkosuunnitelmalle, jossa opinnot etenevät tasolta toiselle, tiedollista ja taidollista osaamista laajentaen ja syventäen. Vuosittaisessa taiteen perusopetuksen kurssisuunnittelussa päätetään niistä opinnoista, jotka voidaan sisällyttää yhteisten opintojen opintokokonaisuuksiin. Tällaisia opintoja ovat esimerkiksi lapsille ja nuorille suunnatut lyhytkurssit. Yhteinen näyttely koetusta ja tehdystä työstä tukee kokonaisuuden käsitystä.

Tavoitteet:

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on tukea ja rohkaista oppilasta kädentaitojen harjoittelussa, omien tavoitteiden asettamisessa ja niiden saavuttamisessa, kannustaa oppilasta havainnoimaan arjen elinympäristöään, herättää oppilaan innostus uusien taitojen kokeilemiseen ja ilmaisemiseen, rohkaista ja ohjata oppilasta materiaalien ja tekniikoiden monipuoliseen ja turvalliseen käyttöön, ohjata oppilasta ymmärtämään työohjeiden, -menetelmien ja työjärjestyksen yhteys lopputulokseen ja ohjata opiskelijaa työtilasta ja välineistä huolehtimiseen.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on innostaa oppilasta aktiiviseksi käsityön kulttuurin havainnoijaksi, tuoda näkyväksi oppilaiden ajatuksia, tunteita ja tulkintoja käsityöstä, ympäristöstä ja kulttuurista, rohkaista oppilasta pohtimaan omien valintojensa vaikutuksia työskentelyyn ja lopputulokseen, auttaa oppilasta näkemään käsityö elävänä kulttuuriperintönä ja kannustaa oppilasta pohtimaan käsityötä eettisyyden ja kulttuurisen moninaisuuden näkökulmasta.

Taiteiden ja tieteiden välisyys

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta hahmottamaan käsityötä osana taiteita, kannustaa oppilasta pohtimaan toimintaansa kestäväen kehityksen näkökulmasta ja innostaa oppilasta kekseliäisyyteen ja luovaan ongelmanratkaisuun.

Keskeiset sisällöt

Käsityön yhteisissä opinnoissa tuotetaan tuotteita ja teoksia, yksin ja yhdessä. Käytettävyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit ja tekniikat luovat perustan ilmaisun välineinä. Tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä. Teknologiaa ja muotoilua käsitellään kulttuurisena, yhteiskunnallisena, monitieteisenä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä.

Sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat erilaiset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta. Kaikkia keskeisiä sisältöjä pohditaan esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden identiteetin näkökulmasta. Opinnoissa tarkastellaan keskeisten sisältöjen osaluueita.

Esine- ja tekstiiliympäristöt

Esine- ja tekstiiliympäristöjä tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, muotoilun ja kulttuurin näkökulmista. Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, muoti-ilmiöiden ja kulttuurin näkökulmista. Palveluympäristöjä tarkastellaan hyvinvoinnin ja kokemuksellisuuden näkökulmista. Rakennettuja ja luonnonympäristöjä tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

8.3. Käsityön teemaopinnot

Käsityön työpajat 7-10 (50-75 t/opintovuosi) (12-17v.)

Tavoitteet

Käsityön teemaopintojen tarkoituksena on oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet, paikalliset resurssit, ajankohtaiset ilmiöt sekä paikallisuus.

Kotkan opistossa toteutettava yleisen oppimäärän teemaopintojen opintokokonaisuus on kestoltaan 200 tunnin mittainen. Opintokokonaisuudet rakentuvat vuosittaiselle runkosuunnitelmalle, jossa opinnot etenevät tasolta toiselle, tiedollista ja taidollista osaamista laajentaen ja syventäen. Vuosittaisessa taiteen perusopetuksen kurssisuunnittelussa päätetään niistä opinnoista, jotka voidaan sisällyttää yhteisten opintojen opintokokonaisuuksiin. Tällaisia opintoja ovat esimerkiksi lapsille ja nuorille suunnatut lyhytkurssit. Yhteinen näyttely koetusta ja tehdystä työstä tukee kokonaisuuden käsitystä.

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on ohjata ja tukea oppilasta syventämään kädentaitojaan, rohkaista oppilasta syventämään materiaalien ja tekniikoiden tuntemustaan, kannustaa oppilasta havain-

noimaan ympäristöään ja arjen elinympäristön haasteita sekä pohtimaan niihin ratkaisuja, vahvistaa oppilaan omaa ilmaisua uusilla taidoilla ja kehittää oppilaan kykyä hallita käsityöprosessia pohtimalla työhjetta, -järjestystä ja -menetelmiä omassa työskentelyssään.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on rohkaista oppilasta syventämään käsityökulttuurin tuntemusta ja tekemään valintoja oman kiinnostuksen mukaisesti, ohjata oppilasta pohtimaan ja ymmärtämään omien valintojen vaikutuksia tuotteen laatuun ja elinkaareen sekä ympäristöön, kannustaa oppilasta osallistumaan käsityön elävän kulttuuriperinnön kehittämiseen, ohjata oppilasta ympäristön ja käsityökulttuurin havainnointiin, auttaa oppilasta tekemään eettisesti, esteettisesti ja ekologisesti kestäviä valintoja kulttuurisesti moninaisessa maailmassa ja kannustaa oppilasta tutustumaan sekä paikalliseen että globaaliin yritystoimintaan ja käsityöyrittäjyyteen.

Taiteiden- ja tieteidenvälisyys

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta ymmärtämään käsityötä monitaiteisena ja -tieteisenä ilmiönä sekä hyödyntämään sitä omassa työskentelyssä, kannustaa oppilasta hyödyntämään kestävä kehityksen ja kiertotalouden näkökulmia toiminnassaan, innostaa oppilaita yhteisölliseen kekseliäisyyteen, ja rohkaista oppilasta visioimaan uutta, ennen näkemätöntä ja rakentamaan näkymätöntä näkyväksi käsityöksi.

Keskeiset sisällöt

Käsityön teemaopinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Käytettävyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit ja tekniikat luovat perustan ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä. Teknologiaa ja muotoilua käsitellään kulttuurisena, yhteiskunnallisena, monitieteisenä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä.

Sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat erilaiset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä. Kaikkia keskeisiä sisältöjä pohditaan esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden sekä visuaalisuuden näkökulmasta. Opinnoissa tarkastellaan keskeisten sisältöjen osa-alueita.

Esine- ja tekstiiliympäristöt

Esine- ja tekstiiliympäristöjä tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, muotoilun, taiteen ja teknologian, muoti-ilmiöiden ja lavastuksen sekä eri kulttuurien näkökulmista.

Pukeutuminen

Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaatetusteknologian, muoti-ilmiöiden ja erilaisten puvustuksien, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista.

Palveluympäristöt

Palveluympäristöjä tarkastellaan hyvinvoinnin, esteettömyyden, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista.

Rakennetut ympäristöt ja luonnonympäristöt

Rakennettuja ja luonnonympäristöjä tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

9. Sanataide

9.1 Tehtävä

Taiteen perusopetuksen sanataiteen yleisen oppimäärän opetus perustuu näkemykseen kielestä ja kirjallisuudesta taiteen ja koko yhteiskunnan pohjana. Opetus edistää oppilaiden luovuutta, kulttuurista ja yhteiskunnallista osallisuutta sekä sosiaalisia taitoja. Sanataide on luovaa kielen käyttämistä, joka syventää oppilaiden kielellisiä taitoja ja ilmaisun ja ajattelun taitoja sekä kasvattaa oppilaiden taiteilijuutta.

Opetus tukee oppilaiden kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta. Sanataide muodostaa pohjan monille muille taiteille, jotka rakentuvat kielen varaan. Opetus perustuu monilukutaitoon ja laajaan tekstikäsitteeseen, joiden mukaan tekstejä voidaan tuottaa esimerkiksi kirjoitetussa, puhutussa, visuaalisessa, audiovisuaalisessa tai digitaalisessa muodossa. Kirjoittaminen käsitetään laajan tekstikäsitteeseen mukaan myös suullisena kertomisena tai kehollisesti tuotettuna ilmaisuna. Lukeminen ymmärretään tekstin vastaanottamisena myös kuultuna, nähtynä tai eri tavoin havainnoituna.

Opetuksen tavoitteena on antaa oppilaille valmiudet ilmaista itseään monipuolisesti sanataiteen keinoin. Opinnot vahvistavat kirjoittaja- ja taiteilijaidentiteettiä sekä luovat oppilaille vertaisryhmän ja harrastusyhteisön, jossa tutustutaan sanataiteen tuottamisen eri puoliin. Opetus ohjaa oppilaita keskittyneeseen, päämäärätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn, aktiiviseen oppimiseen sekä rakentavaan toimintaan yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Opetuksen lähtökohtia ovat ilo, leikki ja kokemuksellisuus. Opetus rohkaisee mielikuvituksen käyttöön ja oivallusten tekemiseen. Sanataideopetuksessa oppilaat kehittyvät monenlaisten tekstien luomisessa ja hiomisessa, tyylien ja tekstilajien valinnassa, arvottamisessa ja monilukutaidossa. Opetusta toteutetaan vuorovaikutuksessa muiden taiteenlajien kanssa. Sanataiteen opiskelu kannustaa elinikäiseen harrastamiseen, alan opintoihin ja työhön.

Varhaisiän sanataidekasvatus

Varhaisiän sanataidekasvatuksen tavoitteena on rohkaista lasta käyttämään mielikuvitustaan, osallistumaan leikkiin ja vuorovaikutukseen. Varhaisiän sanataidekasvatus tutustuttaa lasta lastenkirjallisuuteen – runojen, lorujen ja tarinoiden maailmaan – sekä innostaa ja rohkaisee kertomaan omia tarinoita sekä kuuntelemaan ja lukemaan..

9.2 Sanataiteen yhteiset opinnot

Sanataiteen yleisen oppimäärän yhteisissä opinnoissa oppilaat tutustuvat sanataiteen eri mahdollisuuksiin, käsitteisiin ja keinoihin. Opinnot koostuvat eri tavoitealueita yhdistelevistä opintokokonaisuuksista, jotka päätetään vuosittaisen kurssisuunnittelun yhteydessä.

Sanataiteen perusteet 1-4 (50-75 t/lukuvuosi)

Oppilas havainnoi itseään ja ympäristöään, kerää aineksia kertomuksiinsa, rikastaa mielikuvitustaan ja laajentaa sanavarastoaan sekä kehittää suullista ja kirjallista ilmaisuaan.

Sanataiteen työpaja 1-2 (50-75 t/lukuvuosi)

Oppilas perehtyy juonellisiin kertomuksiin, tunnistaa kerronnan rakenteita, oppii fiktion käsitteitä ja huomaa, miten oma kokemus muuttuu fiktioksi. Hän keksii omia seikkailuja ja sankarihahmoja ja harjaantuu kertomuksen suunnitteluun.

Tavoitteet

Sanataiteilijana kehittyminen

Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta tekemään havaintoja maailman ilmiöistä ja tutkimaan niiden tarinallisuutta, rohkaista oppilasta löytämään ja valitsemaan itselleen tärkeää kerrottavaa kehittämällä eri aistien käyttöä ja herkkyyttä, tukea oppilaan kehittymistä ja sanataiteellista näkemystä suhteessa kirjallisuuden traditioon ja kannustaa oppilasta kehittämään omaa identiteettiään sanataiteen tuottajana.

Omaääninen kirjoittaminen

Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta etsimään ilmaisun omaäänisyyttä ja luovuutta sekä antaa hänelle siihen välineet, rohkaista oppilasta jäsentämään, kielellistämään ja sanoittamaan havaintojaan, ajatuksiaan ja tunteitaan sekä luomaan kuviteltuja todellisuuksia sanataiteen keinoin ja kannustaa oppilasta laajentamaan sanavarantoaan sekä monipuolistamaan kieltään ja ilmaisutapojaan, harjaannuttaa oppilasta tuottamaan eri lajien mukaista sanataidetta ja auttaa oppilasta ymmärtämään tekstin sisällön ja muodon suhdetta elityyliin rakentumista.

Elämyksellinen lukeminen

Opetuksen tavoitteena on rohkaista oppilasta eläytymään lukemaansa ja kuulemaansa sekä jakamaan lukukokemuksiaan, kannustaa oppilasta tutustumaan sanataiteen lajeihin ja ilmaisukeinoihin, myös monimuotoisiin teksteihin, ja kannustaa oppilasta luovaan lukemiseen ja löytämään erilaisia lukemisen tapoja suhteessa sanataiteen ympäristöihin.

Taideprosessi ja julkaiseminen

Opetuksen tavoitteena on innostaa oppilasta tutustumaan sanataiteen tuottamisen prosessin eri vaiheisiin, harjaannuttaa oppilasta tuottamaan sanataideteoksia tavoitteellisesti, kannustaa oppilasta antamaan ja vastaanottamaan palautetta sekä kohtaamaan sanataiteen tuottamiseen liittyvää keskeneräisyyttä ja kannustaa ja rohkaista oppilasta jakamaan ja julkaisemaan sanataideteoksiaan.

Keskeiset sisällöt

Sanataiteen yleisen oppimäärän yhteisissä opinnoissa tutustutaan tekstien eri lajeihin kaunokirjallisuudesta mediateksteihin sekä niiden kielellisiin ja kuvallisiin ilmaisukeinoihin. Sanataiteessa opitaan ideoimaan ja muokkaamaan tekstejä. Oma taidekäsitys ja vuorovaikutus taiteen kanssa kehittyvät. Opinnoissa löydetään keinoja ylläpitää työskentelymotivaatiota ja kehittää taitoa tutkia ja arvioida kannustavasti omia tekstejä.

9.3 Sanataiteen teemaopinnot

Sanataiteen yleisen oppimäärän teemaopinnoissa oppilaat perehtyvät sanataiteen eri lajeihin ja osallistuvat taiteidenvälisiin projekteihin. Opinnot koostuvat eri tavoitealueita yhdistelevistä opintokokonaisuuksista, jotka päätetään vuosittaisen kurssisuunnittelun yhteydessä.

Kirjoittamisen lajityypit (50 t/lukuvuosi)

Näillä kirjoittamisen joihinkin vuosittain vaihtuviin kirjoittamisen eri lajityyppeihin (esim. historiallinen tarina, science fiction, fantasia, dekkari jne.) keskittyvillä opintokokonaisuuksilla oppilasta ohjataan havainnoimaan realismin ja fantasian eroja ja etsimään ja tunnistamaan eri lajityyppejä rakentavia keskeisiä tekijöitä.

Teksti maailmassa (50 t/lukuvuosi)

Oppilas oppii tekstin tien julkaisuksi ja kirjallisen kentän toimintaa ja toimijoita, kokeilee lehtikirjoittamista, ottaa huomioon, että viestillä on kohderyhmä ja tavoite ja kokeilee teksteillä vaikuttamista sekä toteuttaa ideoimansa kokonaisuuden ja oppii tiedottamaan sen sisällöstä.

Taiteet kohtaavat (50 -100 t/lukuvuosi)

Oppilas oppii tulkitsemaan eri taidelajeja sisältäviä teoksia, yhdistämään kokemisen ja tekemisen ja saa sanataiteen rinnalla tuntumaa toiseen taidelajiin. Oppilas kirjoittaa

käsikirjoituksen esimerkiksi teatteriesitykseen tai digitaaliseen julkaisuun.

Tavoitteet

Sanataiteilijana kehittyminen

Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta tutkimaan erilaisia tapoja tuottaa sanataidetta, innostaa oppilasta työskentelemään tavoitteellisesti, tukea oppilasta osallistumaan sanataidekeskusteluun eri ympäristöissä ja kannustaa oppilasta etsimään taiteilijuuden yhteisiä piirteitä ja työtapoja muiden taiteenalojen kanssa.

Omaääninen kirjoittaminen

Opetuksen tavoitteena on rohkaista oppilasta etsimään itselle sopivia tapoja tuottaa sanataidetta, kannustaa oppilasta laajentamaan sanavarantoaan sekä monipuolistamaan kieltään ja ilmaisutapojaan, harjaannuttaa oppilasta tuottamaan sanataidetta ja kokeilemaan eri kirjallisuuden lajeja ja auttaa oppilasta havainnoimaan tyylien rakentumista.

Elämyksellinen lukeminen

Opetuksen tavoitteena on rohkaista oppilasta eläytymään lukemaansa ja kuulemaansa sekä jakamaan lukukokemuksiaan, kannustaa oppilasta tutustumaan sanataiteen traditioon ja perehtymään erilaisiin lukemisen tapoihin, myös monimuotoisten tekstien tulkitsemiseen ja rohkaista oppilasta tutustumaan myös yhteisöllisesti tuotettuun sanataiteeseen ja sen traditioon.

Taideprosessi ja julkaiseminen

Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta ymmärtämään kirjoitusprosessin eri vaiheita omassa sanataiteen tekemisen tavassaan ja tutkimaan muitten taiteenlajien syntyprosesseja, harjaannuttaa oppilasta tuottamaan sanataidetta tavoitteellisesti yksin ja yhdessä, kannustaa oppilasta antamaan ja vastaanottamaan palautetta, kannustaa ja rohkaista oppilasta jakamaan ja julkaisemaan sanataideteoksiaan myös yhteistyössä muiden taiteenalojen kanssa.

Keskeiset sisällöt

Sanataiteen yleisen oppimäärän teemaopinnoissa perehdytään kauno- ja tietokirjallisuuden lajeihin sekä niiden käyttämiin keinoihin. Opinnoissa korostuvat yhteisölliset tekemisen tavat ja sanataideteosten näkeminen osana toisten tekstien verkostoa. Teemaopintojen osana voidaan julkaista sanataideteos painettuna, ääneen luettuna, mediasisältönä, lavaesiintymisenä tai muussa muodossa.

9.4 Aikuisten sanataiteen opetus

Aikuisten sanataiteen opetuksessa noudatetaan sanataiteen yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Opetuksessa huomioidaan opiskelijoiden kiinnostus, kokemukset ja koulutus.

Työtavat sanataiteen opetuksessa

Sanataiteen opiskelussa korostuvat yhteisöllisyys, kokemuksellinen oppiminen, toiminnallisuus, ilmiölähtöisyys ja monitaiteisuus. Kirjoitettua, kuultua ja luettua sekä monimuotoisia tekstejä käsitellään eri tavoin keskustellen ja toiminnallisesti. Teemaopinnoissa voidaan keskittyä sanataiteen eri lajeihin ja projektimaiseen tai mahdollisuuksien mukaan taiteidenväliseen työskentelyyn.

Yhteiset opinnot

Opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen ja niissä huomioidaan opiskelijoiden kiinnostus, kokemukset ja koulutus. Opintokokonaisuus on kestoltaan 300 tunnin mittainen. Opintokokonaisuudet rakentuvat vuosittaiselle runkosuunnitelmalle, jossa opinnot etenevät tasolta toiselle, ja ne laajentavat ja syventävät tiedollista ja taidollista osaamista.

Opiskelija etenee tasolta seuraavalle yhdessä opettajan kanssa laaditun suunnitelman mukaan. Yhden tason kokonaisoppimäärän saavuttaminen voi vaatia kaksi (2) tai kolme (3) opintovuotta.

Luova kirjoittaminen 1 (50-75 t/lukuvuosi)

Opiskelija tutustuu proosan, lyriikan ja draaman perusominaisuuksiin lukemalla ja kirjoittamalla. Yhden tason kokonaisoppimäärän saavuttaminen. Hän oppii myös antamaan ja vastaanottamaan palautetta.

Luova kirjoittaminen 2 (50-75 t/lukuvuosi)

Opiskelija syventyy proosan, lyriikan tai draaman perusominaisuuksiin lukemalla ja kirjoittamalla, havainnoin kirjoittamisen yksilöllisiä lähtökohtia, perehtyy syvällisemmin kirjoittamisen taustateorioihin ja kehittyy sekä palautteen antajana että vastaanottajana.

Luova kirjoittaminen 3 (50-75 t/lukuvuosi)

Opiskelija valmistaa oman tekstikokonaisuuden ja perehtyy syvällisemmin oman lajityyppinsä perinteisiin ja historiaan.

Teemaopinnot

Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen kehittäminen edelleen. Tavoitteena on, että oppilas löytää opintojen aikana omat ilmaisun tarpeensa.

Kotkan opistossa toteutettava teemaopintojen opintokokonaisuus on kestoaltaan 200 tunnin mittainen. Opintokokonaisuudet rakentuvat vuosittaiselle runkosuunnitelmalle, jossa opinnot etenevät tasolta toiselle, ja ne laajentavat ja syventävät tiedollista ja taidollista osaamista. Opiskelija voi valita vuosittaisessa taiteen perusopetuksen kurssisuunnitelmasta oman suuntautumismielityksensä mukaisia opintoja, jotka voivat sisältää koko lukuvuoden kestäviä kursseja, lyhytkursseja tai periodiopintoja.

Elävää kirjallisuutta (25-50t/lukuvuosi)

Opiskelija perehtyy kirjallisuuden alalajeihin, aikakausiin, kirjallisuuden lajeihin (kauno- ja tietokirjallisuus) ja kirjallisiin ilmiöihin. Opiskelija oppii keskustelemaan kirjallisuudesta sekä analysoimaan lukemaansa.

Käsikirjoitushautomo (proosa/runo) (50-100 t/lukuvuosi)

Opiskelija oppii rakentamaan oman tekstikokonaisuuden, ymmärtämään testin vastaanoton ja lukijoiden merkityksen. Tavoitteena on käsikirjoituksen saattaminen julkaisukuntoon. Opiskelija voi halutessaan osallistua sekä proosan että runouden käsikirjoitushautomoon tai keskittyä toiseen.

Lyhytkurssit ja osaamista täydentävät periodiopinnot (25-50 t/lukuvuosi)

Opiskelija voi valita vuosittaisessa taiteen perusopetuksen kurssisuunnitelmasta oman suuntautumismielityksensä mukaisia opintoja, joita voidaan sisällyttää opintokokonaisuuteen. Näistä erikoiskursseista päätetään vuosittaisessa taiteen perusopetuksen suunnittelussa.

10. Musiikki

10.1 Tehtävä

Taiteen perusopetuksen musiikin yleisen oppimäärän mukaisen opetuksen tavoitteena on luoda edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja musiikin itsenäiselle ja elämänikäiselle harrastamiselle. Tavoitteena on myös tukea aikuisten omaehtoista musiikin harrastamista. Opetuksen tavoitteissa otetaan huomioon oppilaiden henkilökohtaiset kiinnostuksen kohteet. Opetuksessa korostetaan musiikin harrastamisen iloa ja oppilaan vapautta toteuttaa itseään oman kokemisensa ja tekemisensä kautta. Opetuksella edistetään luovuutta ja omien musiikillisten vahvuuksien löytämistä sekä sosiaalisia taitoja. Musiikin yleisessä oppimäärässä on tärkeää yhdessä opiskelu ja oppiminen sekä yhteismusisointi, johon yksilöopetus antaa valmiuksia.

Oppilas voi suorittaa musiikin yleisen oppimäärän joko useana eri opintokokonaisuutena, jotka laajentavat musiikillista osaamista, tai yhden opintokokonaisuuden tavoitteiden ja keskeisten sisältöjen pohjalta muodostetuista musiikillista osaamista syventävinä opintokokonaisuuksina siten, että ne muodostavat oppilaan tavoitteita palvelevan kokonaisuuden.

Mikäli oppilas keskittyy yhden opintokokonaisuuden tavoitteiden syventämiseen esimerkiksi perehtymällä oman instrumentin hallintaan, niin tällöin hänen kannattaa valita lisäksi opetusohjelmaansa yhteismusisointiin painottuvia opintokokonaisuuksia.

Musiikin yleisen oppimäärän opintokokonaisuuksia ovat yksinlaulu, kuoro/lauluyhtye, yhteismusisointi, soitinopinnot, musiikin perusteet, vapaa säestys, musiikkiteknologia, musiikin tuntemus, maailmanmusiikki ja taiteidenvälisyys. Opetuksessa käytetään monipuolisia työtapoja, jotka tukevat oppilaan oppimista ja edistävät musiikin eri alueiden ja aihepiirien integroitumista toisiinsa.

Oppilaita kannustetaan musisoimaan ja harjoittelemaan yhdessä toisten kanssa sekä osallistumaan erilaisiin esiintymistilaisuuksiin. Oppilaita rohkaistaan osallistumaan aktiivisesti kulttuurielämään niin musiikin tuottajana kuin kuulijanakin. Tavoitteena on, että oppilas saa valmiuksia laulamiseen ja soittamiseen, esittämiseen ja ilmaisemiseen, musiikin kuuntelemiseen ja hahmottamiseen sekä säestämiseen, improvisointiin, säveltämiseen ja sovittamiseen.

10.2 Varhaisiän musiikkiopinnot

Varhaisiän musiikinopetuksen tavoitteena on lapsen luovuuden, musiikillisten valmiuksien ja itsetunnon kehittäminen: lapsi saa musiikillisia elämyksiä, valmiuksia ja taitoja, jotka muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmälle musiikkiharrastukselle. Lapsi kehittyä kuuntelemaan ja kokemaan musiikkia sekä ilmaisemaan itseään musiikin keinoin. Musiikin elementit – rytmi, muoto, harmonia, melodia, dynamiikka ja sointiväri – muodostavat opetuksen keskeisen sisällön. Elämysten avulla, leikin keinoin harjaannutetaan lapsen musiikillista muistia ja musiikin kuunteluvalmiuksia, tuetaan hänen kognitiivista, emotionaalista, motorista ja sosiaalista kehitystään.

Kotkan opiston varhaisiän musiikkiopinnot koostuvat vauvamuskareista (24-26 t/lukuvuosi), vanhempi-lapsimuskareista (24-26 t/lukuvuosi) ja 4-6-vuotiaiden muskareista (24-26 t/lukuvuosi). Varhaisiän musiikkikasvatukseen voi sisältyä myös soitinopintoihin valmentavaa opetusta.

10.3 Musiikin yhteiset opinnot

Musiikin yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen ja yhteismusisoinnin perustaitojen kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden vahvuudet, lähtökohdat ja kiinnostuksen kohteet.

Kotkan opistossa toteutettava musiikin yleisen oppimäärän yhteisten opintojen opintokokonaisuus on kestoaltaan 300 tunnin mittainen. Opintokokonaisuudet rakentuvat vuosittaiselle runkosuunnitelmalle, jossa opinnot etenevät tasolta toiselle, ja ne laajentavat sekä syventävät tiedollista ja taidollista osaamista. Opiskelija voi valita vuosittaisessa taiteen perusopetuksen kurssisuunnitelmasta oman suuntautumismielityksensä mukaisia opintoja. Esitykset tukevat kokonaisuuden käsitystä tehdyn työn ja kokemusten kautta.

Yksinlaulu ja pop-laulu 1-4 (50-100 t/lukuvuosi)

Yksinlaulun opiskelun tavoitteena on kehittää monipuolisesti omaa lauluääntä ja tutustua laajasti laulumusiikin eri aikakausiin, lajeihin ja laulutapoihin.

Oppilas oppii tuntemaan ja kehittämään ääntään ja terveitä äänenkäyttötapoja. Oppilas oppii solistisia valmiuksia, laulujen tulkintaa ja yhteismusisointitaitoja sekä saa esiintymiskokemuksia ja oppii esiintymistaitoja.

Kuorot/lauluyhtyeet 1-2 (50-100 t/lukuvuosi)

Kuoroon ja lauluyhtyeeseen osallistumisen tavoitteena on yhteismusisoinnin ja oman äänen kehittäminen.

Oppilas omaksuu valmiuksia oman äänen ja yhteissoinnin kehittämiseen ja oppii äänen hallintaa. Oppilas oppii tuntemaan ja esittämään monipuolista kuoromusiikkia ja oppii kuorolaulussa tarvittavaa nuotinlukutaitoa. Oppilas kokee yhteismusisoinnin iloa ja yhteisiä elämyksiä ja oppii laulamaan osana kokonaisuutta.

Yhteismusisointi 1-4 (50 t/lukuvuosi)

Yhteismusisoinnissa oppilasta ohjataan laulamaan ja soittamaan yhdessä muiden kanssa sekä toimimaan ryhmän jäsenenä.

Oppilas oppii yhteissoittoa ohjatusti ja itsenäisesti, saa valmiuksia yhteissoinnin kehittämiseen, ymmärtää stemmaharjoittelun merkityksen yhteissoitossa ja oppii musisoimaan suhteessa muihin soittajiin ja laulajiin. Oppilas saa esiintymiskokemuksia, harjaannuttaa esiintymistaitoja sekä oppii ottamaan vastuuta erilaisten yhteissoittotilanteiden järjestämisestä.

Soitinopinnot 1-6 (50t-100 t/lukuvuosi)

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta puhtaaseen sekä musiikillisesti rikkaaseen ja luovaan ilmaisuun sekä korostetaan henkilökohtaisen harjoittelun merkitystä.

Oppilas kehittää instrumentin soittamisen tekniikkaansa sekä oppii nuotinlukutaitoa ja prima vista -soittovalmiuksia. Oppilas oppii tulkitsemaan monipuolista ohjelmistoa sekä kehittää solistisia valmiuksia, esiintymistaitoja ja yhteissoittotaitoja.

Musiikin perusteet 1-2 (50 t/lukuvuosi)

Musiikin teorian ja säveltapailun opetuksessa korostetaan teoreettisten asioiden oppimista oman tekemisen, soittamisen ja laulamisen kautta. Yleistavoitteena on nuotinlukutaidon kehittäminen. Sisällöissä keskeisiä osa-alueita ovat rytmi, melodia, intervallit, asteikot ja soinnut.

Oppilas oppii nuotinlukutaitoa ja yhdistämään teoriaopetuksen käytännön musisointiin. Oppilas kehittää musiikin jäsentämistä, musiikillista ajattelukykyä ja ymmärtää musiikillisia lainalaisuuksia.

Tavoitteet:

Soittaminen ja laulaminen

Opetuksen tavoitteena on tutustuttaa oppilas valitsemaansa instrumenttiin tai instrumentteihin ja ohjata oppilasta harjoittelemaan soittamisen, laulamisen ja yhteismusisoinnin perustaitoja. Lisäksi oppilasta ohjataan musiikin merkitsemistapojen ymmärtämiseen ja lukemiseen, ja samalla hän sekä omaksuu hyviä harjoittelutapoja että oppii harjoittelemaan säännöllisesti.

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on tarjota oppilaalle tilaisuuksia esiintymisen harjoitteluun ja oppilasta musiikilliseen ilmaisuun ja oman osuutensa toteuttamiseen osana musiikillista kokonaisuutta, ja samalla häntä rohkaistaan tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta kuuntelemaan musisointiaan ja hahmottamaan musiikkia kuulonvaraisesti. Oppilasta opastetaan havainnoimaan myös muiden oppilaiden musisointia ja kannustetaan kuuntelemaan musiikkia monipuolisesti.

Taiteidenvälinen osaaminen

Opetuksen tavoitteena on tarjota oppilaalle tilaisuuksia toiseen taiteenalaan ja sen ilmaisukeinoihin tutustumiseen.

Sisällöt:

Opinnoissa harjoitellaan musisoinnin perustaitoja ja kehitetään musiikin hahmotuskykyä, tutustutaan erilaisiin musiikin lajeihin ja niiden perusohjelmistoon soittaen, laulaen ja kuunnellen ja tutustutaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin

10.3 Musiikin teemaopinnot

Musiikin teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen kehittäminen edelleen. Tavoitteena on, että oppilas löytää opintojen aikana omat musiikillisen ilmaisun tarpeensa. Teemaopintojen opetuksessa painotetaan yhteismusisointia opiskelijan valmiudet ja kiinnostuksen kohteet huomioiden.

Kotkan opistossa toteutettava musiikin yleisen oppimäärän teemaopintojen opintokokonaisuus on kestoltaan 200 tunnin mittainen. Opintokokonaisuudet rakentuvat vuosittaiselle runkosuunnitelmalle, jossa opinnot etenevät tasolta toiselle, ja ne laajentavat ja syventävät tiedollista ja taidollista osaamista. Opiskelija voi valita vuosittaisessa taiteen perusopetuksen kurssisuunnitelmasta oman suuntautumismielityksensä mukaisia opintoja, jotka voivat sisältää koko lukuvuoden kestäviä kursseja, lyhytkursseja tai periodiopintoja. Esitykset tukevat kokonaisuuden käsitystä tehdyn työn ja kokemusten kautta.

Soitinopinnot 7-10 (50-100 t/lukuvuosi)

Oppilas kehittää edelleen instrumentin soittamisen tekniikkaansa sekä oppii nuotinlukutaitoa ja prima vista -soittovalmiuksia. Oppilas oppii tulkitsemaan monipuolista ohjelmistoa sekä kehittää solistisia valmiuksia, esiintymistaitoja ja yhteissoittotaitoja. Teemaopintojen soitinopetuksessa opinnot muodostuvat lähiopetuksesta ja ryhmätunneista sekä ohjatusta, itsenäisestä omasta harjoittelusta ja esiintymisistä.

Yksinlaulu 7-10 (50-100 t/lukuvuosi)

Oppilas kehittää edelleen monipuolisesti lauluääntä ja tutustuu laajasti laulumusiikin eri aikakausiin, lajeihin ja laulutapoihin. Teemaopintojen yksinlauluopetuksessa opinnot

muodostuvat lähiopetuksesta ja ryhmätunneista sekä ohjatusta, itsenäisestä omasta harjoittelusta ja esiintymisistä.

Musiikkiteknologia (50 t/lukuvuosi)

Musiikkiteknologiaopintojen tavoitteena on, että opiskelija oppii perusvalmiudet hyödyntää tieto- ja viestintäteknologiaa musiikkiharrastuksessaan ja opinnoissaan. Varsinaisiin työkaluihin ja verkkotoiminnan perustaitoihin perehtymisen lisäksi oppilas omaksuu valmiuksia musiikin tuottamiseen tietotekniikan avulla.

Oppilas oppii hyödyntämään opinnoissaan tietoverkkojen ja verkkopedagogiikan antamia mahdollisuuksia ja tuottamaan musiikkia tietotekniikan avulla. Oppilas ymmärtää notaatio- ja äänitysohjelmien toimintaperiaatteet sekä hallitsee nuottisivun tuottamisen ja muokkaamiseen liittyvät toiminnot.

Vapaa säestys ja improvisointi 1-4 (50 t/lukuvuosi)

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas oppii käyttämään hankkimiaan soittotaitoja erilaisissa tilanteissa.

Oppilas saa valmiuksia ilmaista musiikillisia ajatuksiaan ja ideoitaan improvisoimalla ja tuottamalla ääntä ja musiikkia. Opetuksessa oppilas soittaa sekä sointumerkeistä että korvakuulolta ja harjoittelee improvisointia, transponointia, tyylinmukaista säestystä, rytminkäsittelyä ja fraseerausta kehittämällä samalla instrumentin soittotekniikkaansa.

Taiteidenvälisyys (50 t/lukuvuosi)

Taiteidenvälisen opintojen tavoitteena on monipuolistaa musiikinopetusta ja auttaa oppilasta ymmärtämään taidetta myös laajemmin. Oppilas tutustuu johonkin muuhun taiteenalaan, perehtyy jonkin muun taidelajin tiedollisiin ja teknisiin perusteisiin sekä omaksuu keinoja, joilla musiikki ja kyseinen taidelaji voidaan elävästi yhdistää kokonaisuudeksi.

Erikoiskurssit (25-50 t/lukuvuosi)

Erikoiskurssien tarkoituksena on laajentaa ja syventää oppilaan taitoja ja tietoja. Tällaisia kurseja ovat muun muassa kulttuurien tuntemus, maailmanmusiikki, musiikin historia, musiikin teoria ja musiikin tuntemus.

Tavoitteet:

Soittaminen ja laulaminen

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta kehittämään instrumentti- ja yhteismusisointitaitojaan oman kiinnostuksensa mukaisesti, tukea oppilaan säännöllistä harjoittelua, ohjata oppilasta käyttämään musiikin hahmottamistaitojaan musisointinsa tukena ja ohjata oppilasta kuulon suojeluun.

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta esiintymään erilaisissa tilanteissa ja kokoonpanoissa ja ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun, improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen.

Kuunteleminen ja hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan myös osana musiikillista kokonaisuutta, tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi ja motivoituneeksi musiikin kuuntelijaksi ja opastaa oppilasta hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia kuulonvaraisesti.

Taiteidenvälinen osaaminen

Opetuksen tavoitteena on tarjota oppilaalle tilaisuuksia luovaan tekemiseen ja taiteiden väliseen työskentelyyn.

Sisällöt:

Opetuksessa harjoitellaan monipuolisesti musiikillisia taitoja, syvennetään musiikinlajien tuntemusta ja syvennetään muiden taiteenalojen ilmaisukeinojen tuntemusta.

10.5 Aikuisten musiikin opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Aikuisten musiikin opetusta järjestettäessä otetaan huomioon aikuisten harrastajien toisistaan poikkeavat musiikilliset valmiudet ja kiinnostuksen kohteet. Opetuksessa korostuu opiskelijan oma-aloitteisuus sekä hänen tarpeensa ja kykynsä ohjata omaa oppimistaan.

Osallistuminen opiskelun suunnitteluun ja arviointiin ovat onnistuneen opiskelun edellytyksiä. Sosiaalinen vuorovaikutus ja yksilöllisten tarpeiden huomioon ottaminen sekä kannustava ja myönteinen palaute ovat myös aikuisten oppimisessa tärkeitä.

Aikuisten opetus koostuu sekä yleisistä että teemaopinnoista.

11. Tanssi

11.1 Tehtävä

Tanssin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteena on saada oppilas kokemaan tanssin ja liikunnan iloa sekä tukea aktiivista elämäntapaa. Opetuksen tavoitteena on antaa elämyksiä, saada oppilas kokemaan ja ymmärtämään tanssi fyysisen toiminnan ja luovuuden sekä myös tietojen oppimisen kautta. Opintojen aikana syntyvä oma kokemusperäinen suhde tanssiin luo pohjaa kulttuurimyönteisyydelle ja elinikäiselle tanssinharrastukselle.

Opetuksessa ja tanssissa tarvittavien valmiuksien omaksumisessa tuetaan oppilaan kasvua, luovuutta, taiteellista ilmaisukykyä ja kulttuurista osallisuutta oppilaan omista henkilökohtaisista ja kulttuurisista lähtökohdistaan käsin. Opetuksen tavoitteena on johdattaa oppilas pitkäkestoisen työskentelyn pariin sekä ymmärtämään toiston merkitys harjoittelussa ja oppimisessa. Opintojen myötä oppilas oppii kiinnittämään huomiota kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja terveelliseen elämäntapaan. Opetuksen tehtävänä on kannustaa oppilasta osallistumaan erilaisiin tanssin tapahtumiin ja esityksiin myös kuulijana ja katsojana sekä antaa valmiuksia käyttää erilaisia ympäristön tarjoamia kulttuuripalveluita. Opetus avartaa oppilaan käsitystä tanssin monimuotoisuudesta niin taiteena kuin kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä.

11.2 Varhaisiän tanssiopinnot

Kotkan opiston varhaisiän tanssiopintojen tavoitteena on lapsen luovuuden, kehontuntemuksen ja itsetunnon kehittäminen. Leikinomaisilla harjoituksilla edistetään lapsen tanssin perustaitoja, ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Opetuksen tehtävänä on herättää tanssin iloa, tukea itseilmaisun ja itseluottamuksen kehittymistä sekä kannustaa pitkäjänteisen harrastustoiminnan pariin. Toiminnassa otetaan huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet.

Lastentanssi 1-2 (24-38 t/lukuvuosi) (4-6v.)

Oppilas tutustuu tanssin peruselementteihin luovan tanssin keinoin. Lastentanssi tukee lapsen kehitystä ja rohkaisee lapsen omaa luovuutta, ajattelua ja liikeilmaisua. Opintokokonaisuuden sisällä voi vuosittain olla myös oma ryhmä pojille.

11.3 Tanssin yhteiset opinnot

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on tanssin perustaitojen kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon jokaisen yksilölliset oppimisvahvuudet ja lähtökohdat sekä kaikille tasapuoliset osallistumisen ja kokemisen mahdollisuudet kulttuuriseen taustaan katsomatta. Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen opintokokonaisuus on kestoltaan 300 tunnin mittainen.

Lastentanssi 3-4 (24-38 t/lukuvuosi) (7-8v.)

Oppilas tutustuu tanssin peruselementteihin luovan tanssin keinoin. Lastentanssi tukee lapsen kehitystä ja rohkaisee lapsen omaa luovuutta, ajattelua ja liikeilmaisua. Opintokokonaisuuden sisällä voi vuosittain olla myös oma ryhmä pojille.

Lastentanssin jälkeen oppilas valitsee joko klassisen baletin, jazztanssin tai nykytanssin tai hän voi yhdistellä eri opintokokonaisuuksia.

Klassinen baletti 1-7 (37-54 t/lukuvuosi)

Oppilas tuntee klassisen baletin traditiota ja elementtejä, kuten tekniikkaa, sanastoa, ilmaisua ja tyyliä, sekä kehittää omaa tanssiteknistä ja taiteellista ilmaisuaan.

Nykytanssi 1-7 (37-54 t/lukuvuosi)

Oppilas oppii tuntemaan nykytanssin elementtejä, kuten tekniikkaa, sanastoa, ilmaisua ja tyyliä, sekä kehittämään tanssiteknistä ja taiteellista ilmaisuaan. Oppilas oppii tunnistamaan erilaisia liikelaatuja ja löytämään oman liikelaatunsa ja -materiaalinsa.

Jazztanssi/ street/hip-hop 1-7 (37-54t/lukuvuosi)

Oppilas oppii tuntemaan jazz-street ja/tai hiphop-tanssin traditiota ja elementtejä, kuten sanastoa, tekniikkaa, ilmaisua ja tyyliä, sekä kehittämään omaa tanssiteknistä ja taiteellista ilmaisuaan. Oppilas oppii myös ymmärtämään musiikin rytmin merkityksen tanssissa.

Tavoitteet:

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas löytää tanssin ilon sekä oman kehonsa liikkeelliset ja ilmaisulliset mahdollisuudet. Oppilasta ohjataan toimimaan vuorovaikutteisesti ryhmän jäsenenä sekä arvostamaan ja kunnioittamaan toisten yksilöllisyyttä ja näkemyksiä. Oppilaat kehittävät fyysis-motorisia taitojaan ja taiteellista ilmaisuaan sekä tutustuvat tanssin muotoihin, perusliikemateriaaliin, sanastoon sekä niiden kulttuuriseen taustaan.

Sisällöt:

Opintojen keskeisenä sisältönä ovat kokonaisvaltaista hyvinvointia ja turvallista harjoittelua tukevat harjoitteet, kuten oikeaoppinen lämmittely ja palautuminen sekä kineettisiin liikeketjuihin ja kehon linjaukseen liittyvät harjoitteet. Opintoihin sisältyy tanssilajien liikesanastoon, motorisiin taitoihin, ilmaisuun ja musiikin tulkintaan liittyviä harjoitteita. Opintojen aikana oppilaat saavat tilaisuuksia harjoitella esiintymistä ja esiintymistilanteiden suunnittelua.

Kotkan opistossa toteutettava tanssin yleisen oppimäärän yhteisten opintojen opintokokonaisuus on kestoltaan 300 tunnin mittainen. Opintokokonaisuudet rakentuvat vuosittaiselle runkosuunnitelmalle, jossa opinnot etenevät tasolta toiselle, ja ne laajentavat ja syventävät tiedollista ja taidollista osaamista

11.4 Tanssin teemaopinnot

Kotkan opistossa toteutettava tanssin yleisen oppimäärän teemaopintojen opintokokonaisuus on kestoltaan 200 tunnin mittainen. Opintokokonaisuudet rakentuvat vuosittaiselle runkosuunnitelmalle, jossa opinnot etenevät tasolta toiselle, ja ne laajentavat ja syventävät tiedollista ja taidollista osaamista. Opetuksessa otetaan huomioon erilaiset vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet, paikalliset resurssit, ajankohtaiset ilmiöt sekä alueen väestöllinen ja kulttuurinen kehitys. Tavoitteena on, että kaikilla on mahdollisuus kokea osallisuutta tanssin taiteen perusopetuksen monipuolisiin sisältöihin ja tarjontaan.

Tanssin erityisalat (25-50 t/lukuvuosi)

Oppilas perehtyy esimerkiksi ajan tanssi-ilmiöihin, kuten flamencoon, suomalaiseen kansantanssiin tai etnisiin tansseihin. Oppilas oppii ymmärtämään suomalaiseen kulttuuriin ja sen alueellisiin erityispiirteisiin liittyviä elementtejä, kansantanssitekniikan perusteita ja kehittää omaa tanssiteknistä ja taiteellista ilmaisuaan. Lisäksi oppilas oppii tuntemaan lajikohtaisen tanssin traditiota ja elementtejä, kuten tekniikkaa ja sanastoa.

Etniset tanssit -opintokokonaisuuteen kuuluu muun muassa eri maiden kansantansseja, kuten afrikkalainen tanssi, flamenco sekä karakteritanssit. Ajan ilmiöt -opintokokonaisuus sisältää ajalle tyypillisiä tanssityylejä, joiden lähtökohdat voivat olla esimerkiksi nuorten omassa kulttuurissa, kuten musiikissa tai elokuvissa.

Esiintymistoiminta (20-50 t/sisältyy vuosittaisiin näytöksiin)

Oppilas ymmärtää tanssin esittävänä taidemuotona ja vuorovaikutuksena tanssin tekijöiden ja yleisön välillä. Oppilas oppii myös käsittämään tanssiteoksen useamman taiteenalan synteessinä ja eri vaiheista ja osista koostuvana kokonaisuutena.

Taiteidenvälisyys (25-50 t/lukuvuosi)

Oppilas tutustuu johonkin muuhun taiteenalaan ja perehtyy jonkin muun taidelajin tiedollisiin ja teknisiin perusteisiin. Oppilas omaksuu keinoja, joilla tanssi ja kyseinen taidelaji voidaan elävästi yhdistää kokonaisuudeksi.

Tavoitteet:

Hyvinvointi ja kehollisuus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas haastaa ja kehittää kehoaan eri tavoin, oppii tunnistamaan yhteyden tanssin ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin välillä ja oppii kiinnittämään huomiota terveelliseen elämäntapaan.

Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas harjaantuu tanssimaan ja osallistuu toimintaan sekä yksin että ryhmässä, oppii vastaanottamaan ja antamaan rakentavaa palautetta, saa tilaisuuksia tutustua itselleen uusiin tanssin lajeihin ja tanssikulttuureihin ja osallistuu mahdollisuuksien mukaan tanssiesitykseen myös katsojana ja oppii keskustelemaan tanssista.

Taito ja taide

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas laajentaa fyysis-motorisia taitojaan, saa kokemuksia esiintymisistä erilaisissa tilanteissa, avartaa omaa kehollista, liikkeellistä ja taiteellista ilmaisuaan ja saa monipuolisia kulttuurisia ja taiteellisia vaikutteita.

Sisällöt:

Teemaopintojen keskeisenä sisältönä ovat kokonaisvaltaista hyvinvointia ja turvallista harjoittelua tukevat harjoitteet, kuten oikeaoppinen lämmittely ja palautuminen sekä kineettisiin liikeketjuihin ja kehon linjaukseen liittyvät harjoitteet. Opintoihin sisältyy tanssilajien liiketanastoon, motorisiin taitoihin, ilmaisuun ja musiikin tulkintaan liittyviä harjoitteita. Opintojen aikana oppilaat saavat tilaisuuksia harjoitella esiintymistä ja esiintymistilanteiden suunnittelua. Opintoihin sisältyy myös tanssin perustietoutta. Opetuksessa tuetaan oppilaiden luovan, taiteellisen ja taiteidenvälisen ajattelun sekä vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitojen kehittymistä.

12. Teatteri

12.1 Tehtävä

Taiteen perusopetuksen teatteritaiteen yleisen oppimäärän tehtävänä on vahvistaa oppilaiden aktiivista toimijuutta ja teatteritaiteen ymmärrystä. Teatteritaiteen opiskelun myötä oppilas oppii antamaan kokemuksilleen merkityssisältöjä ja ilmaisemaan ajatuksiaan, tunteitaan ja tavoitteitaan teatteritaiteen keinoin. Teatteritaiteen opiskelu on toiminnallista, ja oppiminen tapahtuu eri lähtökohtien, omakohtaiten tekemisen tapojen ja näkökulmien kautta. Teatteritaidetta voi opiskella esimerkiksi esiintyjyyden, näyttelijäntaiteen, käsikirjoittamisen, esitysdramaturgian, ohjaajantaiteen ja visualisoinnin kautta. Teatteritaide on luonteeltaan haarautuva ja eri lajeja sisältävä taidemuoto, jossa yhdistyvät eri taiteenalat. Teatteritaidetta voidaan toteuttaa eri yhteisöissä ja ympäristöissä, erilaisina esityksinä ja esittämisen muotoina.

Opetuksessa tuetaan oppilaan iloa, uteliaisuutta ja motivaatiota opiskella ryhmässä toimien. Opiskelussa korostuu ryhmässä toimiminen ja kokemuksellinen oppiminen. Teatteritaiteen opiskelun tavoitteena on vahvistaa oppilaan kulttuurista osaamista kehittämällä heidän taitojaan ja tietojaan. Oppilasta ohjataan sitoutuneeseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn. Yleisen oppimäärän opinnot luovat valmiuksia eri alojen jatko-opintoihin, yhteiskunnalliseen osallisuuteen ja muuttuvaan työelämään.

12.2 Varhaisiän teatterikasvatus

Varhaisiän teatterikasvatuksen tavoitteena on rohkaista ja innostaa lapsia ilmaisemaan itseään teatterileikin ja teatteritaiteen keinoin sekä saamaan kokemuksia ja elämyksiä teatterin tekemisestä ja kokemisesta. Oppilaan ilmaisun kehittymistä tuetaan satujen ja tarinoiden sekä rooli- ja teatterileikkien avulla.

12.3 Teatteritaiteen yhteiset opinnot

Teatteritaiteen perusteet 1-6 (50-100 t/opintovuosi)

Kotkan opiston teatteritaiteen opintokokonaisuuksien aikana oppilas tutustuu teatteritaiteen perusteisiin ja teatterin eri muotoihin harjoitteiden ja esitystentekoprosessien kautta. Opetuksessa painotetaan vuorovaikutustaitojen harjoittamista ja osallistumista teatterinomaiseen ryhmässä tapahtuvaan toimintaan.

Tavoitteet:

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä, rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa, ohjata oppilasta harjoittelemaan kokonaisvaltaista ilmaisua ja läsnäoloa esiintymistilanteessa, rohkaista oppilasta pohtimaan omaa työskentelyään ja ohjata oppilasta havaitsemaan yhteyksiä muihin taiteenlajeihin.

Teatteriesitys

Opetuksen tavoitteena on motivoida oppilasta pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn, tutustuttaa oppilasta teatterin käsitteisiin ja eri osa-alueisiin ja ohjata tunnistamaan esityksen harjoitusprosessin vaiheita.

Oma taiteellinen prosessi

Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja, rohkaista oppilasta uskomaan itseensä, löytämään

omia vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan ja innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja arvioimaan omaa työskentelyään.

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona ja yhteiskunnallisena ilmiönä, ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä ja ohjata oppilasta tutustumaan teatterin moninaisiin työnkuviin.

Sisällöt:

Opinnoissa tutustutaan taiteeseen harjoitteiden avulla ja esityksentekoprosessien kautta, keskustellaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä, harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja ja esiintymistaitoja (puhetta, fyysistä ilmaisua, äänenkäyttöä), tuotetaan itse ja tutustutaan erilaisiin esityksen lähdemateriaaleihin (esimerkiksi näytelmiin, runoihin, satuihin, elokuvaan, mediateksteihin, kuviin, ääniin tai elämäntarinoihin) ja harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä itsearviointia eri tavoin.

12.4 Teatteritaiteen teemaopinnot

Teatterin työpajat 7-10 (50 t/opintovuosi)

Kotkan opiston teatteritaiteen teemaopinnot syventävät teatteritaiteen ilmaisullista ja teknistä osaamista sekä teatteritietoutta. Oppilas saa omakohtaisia kokemuksia esitysprosesseista ja toimimisesta työryhmän jäsenenä. Teemaopinnot syventävät oppilaan ymmärrystä teatteritaiteen tarjoamista monipuolisista mahdollisuuksista itselleen taiteen harrastajana. Teemaopinnoissa voidaan tehdä yhteistyötä muiden taidealojen kanssa ja kutsua eri alojen asiantuntijoita vierailijoiksi, käydä teatteriesityksissä ja tutustumisvierailuilla sekä esittää omia produktioita muualla.

Tavoitteet:

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä, rohkaista oppilaita vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa, ohjata oppilasta ymmärtämään läsnäolon ja kokonaisvaltaisen ilmaisun merkitys esiintymistilanteissa ja rohkaista oppilasta pohtimaan omaa ja muiden työskentelyä.

Teatteriesitys

Opetuksen tavoitteena on motivoida ja sitouttaa oppilasta pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn, ohjata oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja jonkin osa-alueen, kuten näyttelijäntyön, ja ohjata oppilasta tutustumaan teatteriesitysten eri muotoihin ja näytelmäkirjallisuuteen sekä harjoittelemaan näytelmien lukemista.

Oma taiteellinen prosessi

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta havainnoimaan itseään sekä ilmiöitä ja ympäröivää todellisuutta, rohkaista oppilasta löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan ja ilmaisemaan itseään ja innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja arvioimaan omaa työskentelyään.

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta havainnoimaan yhteyksiä oman elämän, yhteiskunnallisena ilmiönä vaikuttavan teatterin ja muiden taiteiden välillä, tutustuttaa oppilasta teatterin moninaisiin tehtäväkuviin sekä ohjata oppilasta monipuoliseen teatterin harrastamiseen, ohjata oppilasta teatteritaitojen hyödyntämiseen eri ammattiteissa, työhaussa ja opiskelussa ja ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä.

Sisällöt:

Opinnoissa tutustutaan teatteritaiteeseen harjoitteiden ja esitystentekoprosessien kautta, keskustellaan, analysoidaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä, syvennyttään tarkemmin erilaisten teatteritaitojen harjoitteluun, tuotetaan itse ja tutustutaan erilaisiin esitysten lähdemateriaaleihin ja harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä itsearviointia eri tavoin.